

DE TRAM

KATHOLIEK VOLKSBLAD VAN SINT-TRUIDEN

VERSCHIJNENDE DES ZATERDAGS 'S AVONDS

ABONNEMENTSPRIJS : 2,50 fr. per jaar, voorop betaalbaar. Het heel jaar door worden abonnementen aangenomen, voor 't zelfde welke tijdruimte, aan 5 c. per nummer berekend.

Artikelen en mededeelingen vrachtfrij te zenden, vóór den Woensdag avond aan 't Redactiecomité van *De Tram*, Hamelstraat, 13, te Sint-Truiden.

SINTE-LUTGARDIS' DRUKKERIJ
JOS. LEENEN
Eigenaar-Uitgever van *DE TRAM*
HAMELSTRAAT, 13, SINT-TRUIDEN.

AANKONDIGINGEN : 15 c. den drukregel. RECLAMEN : 25 c. — Lange of dikwijls te herhalen annouces, per accoord. Aankondigingen en reclamen worden aangevaard tot *Vrijdag's avonds*.

Affiches, enz., gedrukt bij den uitgever dezes blads worden kosteloos als annouces ingelast. — Alle drukwerken worden er gratis opgesteld of vertaald volgens begeval.

November!

Ziehier de winter! aan den voet der ontblootte boomen liggen, menigvuldig, de geelkleurige bladeren, en geven aan den harden of modderachtigen grond vaal-roode vlekken of gulden en koperachtige kleurmengelingen. Zonder den St-Marten-zomer af te wachten, hij die ons misschien nog een laatste glimlach van de zon, eilaas, bleek en kortstondige glimlach, zal schenken, zonder den Zomer van Sint-Marten af te wachten, zijn de zwaluwen naar zachtere oorden overgevlogen.

×

Ziehier de Winter! Weldra zullen de musschen op de kroonlijst der met sneeuw bedekte daken zich in lange rillende scharen samendringen, en... misschien ook zullen in lange rillende reeksen de ellendige zonderhuizers de deuren der schuilplaatsen en verblijven voor behoeftigen belegeren, zich met beklemd gemoed afvragende of er voor hen een kommetje warme soep of een stroozak als bed... gewenscht welzijn voor eenige uren... voor hen zal verblijven.

Noch meer zijn zij te beklagen, die schamele armen, of beter die te eerlijke armen, die hunne ellende met verlegenheid verbergen in een kamerken op de hoogste verdieping van een *burgerhuis*, waar zij alleen en verlaten zitten te weenen bij eenen haard zonder vuur.

×

Ziehier de Winter! Laat ons kruimelingen brood op de balkons werpen, opdat de musschen, die kleine armen van de gevleugelde wereld, niet van honger zouden sterven. En laat ons vele almoezen geven, opdat de behoeftigen der menschheid, zonder te veel lijden, het slecht en guur seizoen doorkrijgen, opdat God ons zegene in den naam der ongelukkigigen die Zijne lievelingen zijn.

×

Ziehier de Winter! Deze laatste dagen zijn miljoenen christenen hunne tranen en hunne gebeden gaan stormen op het graf van teergeliefde afgestorvenen. Aan de voeten der marmeren of der houten kruisen, op de steenen met mos bedekt of tusschen het weelderig gras der kerkhoven verslensden de laatste bloemen van het jaar. Ach! hoeveel tranen, hoeveel ontberingen kostte dat bloemtuiltje door een arme moeder op het graf van haren zoon neergelegd!

November : 't is de maand der dooden en de maand der tranen, de winter der harten die niet vergeten, de winter der moeders die hunne kinderen betreuen, en der kinderen die hunne moeder bevenen! — November is voornamelijk de droevige maand voor diegenen wier overledenen in een ver afgelegen oord den eeuwigen slaap slapen, en die, op Allerzielendag, hunne vrome bedevaart naar het doodenhof niet kunnen afleggen!..

×

Edoch, de Winter is dra voorbij! Nauwelijks eenige maanden, en op de grenzen der wouden, op de boorden der grachten, zullen de lentebloemen en het viooltje weder verschijnen; en op de toppen der takken zullen de met sap gevulde botten ontkiemen. De zwaluwen zullen wederkeren, en de ellendigen zullen wat genot wedervinden als zij hunne verstijfde lidmaten in de levendige stralen der groote zon van den goeden God zullen voelen verwarmen.

De Winter gaat voorbij. Voorzeker, er zijn smarten welke niets kan doen verdwijnen. En nochtans voor den dood zelfs blijft de christen niet zonder troost en zonder hoop. November is de maand der droefheid en der nagedachtenis, maar zij is ook de maand, in dewelke wij, met te bidden voor onze beminde overledenen, overwegen dat zij toch niet gansch dood zijn! dat elke stond ons nader bij hen brengt; dat elke almoezen, gedaan in hunnen naam, voor hen den tijd der beproeving verkort!

God neme onze tranen met onze gebeden op, en met te weenen op een graf ontwaren wij eenen hok van den Hemel.

J. L.

Een oud deuntje.

Er is niets nieuws onder de zon. Op eenen zekeren dag, het kan nu zoo een vijftig jaar geleden zijn, gaf Basilius

les aan Prullemans om zijne medemenschen te ruïneeren. Prullemans verstond hem niet. Basilius schoot in zijnen haak en zei: Gij kent de kwatongerij niet, Mijnheer! Ik heb de deftigste lieden er zien onder zwichten; daar is niets zoo slecht noch zoo onmogelijk, of men kan het aan eene kleine stad wijsmaken.

Eerst een klein gesuis gelijk de zwaluw die tegen den grond vliegt voor het onweder, *pianissimo*. Het gesuis wordt in de ooren gefluisterd, *piano, piano*, door zekere kwatong. Het is gedaan, het vergroot, het groeit aan, het ruischt en *rinforzando* het vliegt van deur tot deur, van straat tot straat, en eensklaps ziet ge de kwatongerij zich oprechten, pruischen, opzwellen; zij jilt en bonst en werpt alles omver wat zij maar tegenkomt; en dan, *crescendo*, en het kwaad of liever de kwatongerij heeft haar oogwit bereikt. De uitslagen van de kwatongerij zijn altijd dezelfde, maar de middels zijn veranderd: Basilius kon slechts liegen; dat is het oud systeem. Maar vandaag heeft men het beter uitgevonden. Heden zegt men niet: Die pastoor heeft dit of dat gedaan, maar men zingt een geheel ander deuntje. Prullemans, wijzer dan zijn meester, zegt maar: De geestelijkheid is onwetend, en al de ezels brullen: De geestelijkheid is onwetend. De geestelijkheid is tegen den vooruitgang! en al de ezels: De geestelijkheid is tegen den vooruitgang! Prullemans heeft het gezegd en duizenden ezelskoppen loeien het voort.

Op eenen anderen dag wil Prullemans de Broeders door het slijk trekken. Zij hebben nochtans geen kwaad aan Prullemans gedaan; zij hebben zelfs leeren lezen aan het klein Prullemanneken. Dat is eender! Prullemans zegt zoo iets: De zeden in aanzien genomen, is het gesticht der Broeders niet zonder gevaar. Hij geeft geen feit op, geen een grief; hij geeft geene reden om zijne vijanden te verdenken; hij noemt niemand, noch stad, noch provincie, noch school.

Hij preekt in den donker, en schrijft op de duisterste en onbegrijpelijkste manier. Hij weet dat hij zoo kan kwaadspreken zonder tegengesproken te worden.

Men verrechtvaardigt zich tegen eene beschuldiging als men onnoozel is; maar wat gedaan tegen eene insinuatie, tegen eene verdenking die zich niet laat hooren, tegen eene beschuldiging die zich niet durft uitspreken. « Wie kan daar daartegen op? » zei Basilius zaliger.

Prullemans blijft altijd in de generaliteiten. Vraagt hem eens waarom hij zoo handelt, hij zal u antwoorden: « Ik wil geen kwaad aan niemand doen. »

Hetgeen bewijst dat, indien Prullemans lessen van Basilius gehad heeft, hij die van Tartuffe ook niet verwaarloosd heeft. *A bon entendeur, etc.*

Liberaliana!

Le Libéral, eene liberale gazette van Leuven, schreef over twee, drie maanden: « Overal in Europa gaat het liberaal gedacht achteruit: achteruit op politiek gebied. »

De zaak springt zoodanig in de oogen dat de ontmoedigde liberalen het dikwijls rechtzinnig erkennen.

De laatste gemeentekiezingen hebben die waarheid nog eens bevestigd.

Volgens de groote liberale principen mag een katholiek, die een publiek mandaat aanvraagt, belasterd en beleedigd worden, en zijn al de wapens van leugentaal, valsche betichtingen en zelfs eerooverij tegen hem veroorloofd. Deze schoone leer van oneerlijkheid en onverdraagzaamheid staat in *De V. Burger* van 24 October II. te lezen.

Begrijpt gij nu, lezer, waarom de gezetgazzetten meestal vervuld zijn met persoonlijkheden, en al wat eerbiedwaardig is aanranden, beschimpen of bespotten?

Hun patroon, de vuige Voltaire, heeft hun deze leer voorgeschreven: Liegt, liegt maar altijd. En zij volgen ze getrouw! Liegt, lastert, bevuilt, herhalen eenparig de rood-blauw-gruene dompersgazetten, en geen katholiek kan hunne vuige aanrandingen vermijden. Dit legt ook uit waarom de geuzenkinderen, genoemd socialisten en anarchisten, tot daden overgaan tegen al wat katholiek is; immers de katholiek is de vijand, en alle wapens zijn goed tegen hem!

Onze tegenstrevers durven de katholieken als onverdraagzame volksverdrukkers beschuldigen. — Maar, waar is waarheid en verdraagzaamheid?

Nu, onder het 20jarig katholiek Landsbestuur, zijn de ambtenaars, de staatswerklieden meer vrij dan ooit.

Het is grootendeels daaraan te danken dat het land meer en meer zijn vertrouwen betuigt in de katholieke Regeering.

En wie herinnert zich den ellendigen toestand niet van ons land onder het liberaal Ministerie?

Twist en verdrukking overal, zelfs in de kleinste gemeente, aangevoerd door Ministers, Gouverneurs, Commissarissen, en al de officiele ambtenaars.

De liberalen zelf moesten bekennen en bekenden dat heel hun program uitkwam op: Oorlog aan de priesters!

De liberalen zelf verwetend aan hun Ministerie, dat het voor den geringen man volstrekt niets gedaan had, niets ook voor den boer! niets voor den middenstand!

Wie heeft voor de werklieden *nooit* een centiem over gehad? — De liberalen.

Wie maakt nu veel ambrazen en vindt het pensioen voor de werklieden te klein? — De liberalen.

Wie speelt dus eene bespottelijke comédie? — De liberalen.

Wie miskent den werkmans en spreekt er over, bij zijns gelijken, als over minderen en ondergeschikten! — De liberalen.

Wie kweekt de ongodsdienstigheid onder de jonkheid? — De liberalen.

Wie gaf uit zijnen zak *nooit* een centiem voor 't onderwijs van 't volkskind! — De liberalen.

Wie wil de Zondagrust niet? — De liberalen.

Aan wie heeft de werkmans eene bus gegeven? — Aan de liberalen.

Mirakels.

De kiezingen zijn voorbij en het is weer uit met het deuntje van liberalen en socialisten: « Wij zijn tegen den godsdienst niet. »

Om uit de gewoonte niet te geraken, herbegint de *Vlaamsche Gazet-Laatste Nieuws* den spot te drijven met de mirakels die te Lourdes, in Frankrijk, plaats hebben.

Het vrijmetselaars orgaan beweert, tegen alle bewijzen in, dat al de genezingen tot hertoe te Lourdes bekomen, ook zonder die bedevaart zouden verkregen zijn en dat wel door *auto-suggestie*, dat wil zeggen, door de enkele werking der verbeelding van den zieke.

Het blad der groote liberale geesten komt tot het volgende besluit:

Zooval als een stijfgewricht, een slap been of eene zeere maag door bovennatuurlijke macht in normalen staat worden gebracht, moet het niet moeilijker zijn aan den grooten tooveraar « een bultenaar recht te strijken, een houten beentje aan twee dergelijke voetpijlers te doen aan 't lijf groeien (*sic*). »

Zoo wij dat maar eens mochten aanschouwen dan was onze conventie (*restic*) vastgeankerd, dan volgde eene algemeene bekeering en gansch onze redactie sloot zich gewinz op in een Kartuizerklooster, tot boetedoening voor onzen spot van vroeger tijden.

Wat de *Vlaamsche Gazet-Laatste Nieuws* eigenlijk wil beteekenen met « een houten beentje aan twee degelijke voetpijlers te doen aan 't lijf groeien » en met « eene vastgeankerde conventie » dat verstaan wij niet recht. Dat is Vlaamsch van achter de schuur.

Maar dat, ingeval van behoorlijk vastgestelde genezing van onbruikbare lidmaten, onze vrijmetselaars-vrijdenkers zich onmiddellijk zouden bekeeren, daar gelooven wij volstrekt niets van.

Dergelijke genezingen werden reeds herhaaldelijk vastgesteld en de personen die er het voorwerp van waren, zijn nog in leven. Nog nooit heeft een onzer groote liberale geesten zich de moeite gegeven daar het minste onderzoek naar te doen.

Zij gelooven niet aan God, dus nog minder aan Zijne almacht, dus ook nog veel minder aan mirakels. Voor het overige sluiten zij de oogen en vergenoegen zich met uit te roepen: Dat is niet waar, omdat het, volgens ons, niet waar kan zijn.

Zulke mannen pogen te bekeeren is hetzelfde alsof men op eene ladder zou klauteren, om de maan naar beneden te halen.

WIJSGEERIGE KAZEL.

Poddorie! zei Uilenspiegel, het jaar gaat weer op zijne laatste beenen, en Nieuwjaar komt weer aangestampd en geklopt met zijne schrikkelijke rekeningen. Ik wou dat de duivel de rekeningen haalde; 't is om er zo van te worden; ik kan, verdomd! geen één betalen en ben tegenwoordig zoo kaal als eene kerkrat... Nochtans heb ik ook geene groote goesting om het heel jaar lang te doen zeggen, dat ik niet thuis ben. Weet ge wat? ik zal geld gaan ontleenen bij mijne zuster.

— Dag, mijne allerliefste zuster, hoe staan de zaken? hoe gaat de handel? De zuster die lont rook, begon de steenen uit den grond te klagen; ik had haar zelf moeten bijgeven.

Overal blauw scheenen
Waar gij geld gaat leenen.

Ik begaf mij naar mijnen broeder. Tenez! zei deze, ik meende juist bij u hetzelfde te komen doen; ik heb geen duit meer op zak, noch kleeren, noch kost, noch iets betaald van al wat ik het heel jaar genoten heb; ik geloof dat ik mij ga voor den kop schieten.

Overal blauw scheenen
Waar gij geld gaat leenen.

Ik zal naar een van mijne vrienden gaan. Toen wij over een veertien dagen samen op de lappen gingen, heeft hij mij nog gezegd en de band gedrukt: *Tout à vous!* ge moet maar spreken als ik u ergens kan in voordeelig zijn. Ik vroeg hem maar vijftien frank. — Ach! gaf hij mij ten antwoord, waart gij gisteren gekomen, dan had ik u geholpen, maar ik heb zooveel mijnen kleermaker betaald.

Overal blauw scheenen
Waar gij gaat om geld te leenen.

Ik wist nog ergens een oud kapriekken zitten; wij hadden ons vroeger bemind als tortelduifjes. — Ach! mijne lieve Laura, ik heb zoo rondgedwaald sedert wij van mal-kander zijn; maar mijn hart heb ik altijd bij u gelaten; indien gij wilt, dan trouwen wij binnen de veertien dagen. Zij lachte en was in den Hemel. A propos, hebt gij mij niet wat geld? Als wij trouwen, dan is het zoo breed als het lang is. — Kom hier, ik zal het u geven, stiet zij mij met de schouders de deur uit.

Overal blauw scheenen
Waar gij komt om geld te leenen.

Ik ging naar eenen notaris. — Extra goed, Mijnheer, en waarop zal ik u dat verschieten?

— Op mijne hand, antwoordde ik, in den Hemel; meenende den vogel al bij den staart te hebben.

— Gij verstaat niet, Heer Uilenspiegel, herneemt hij, ik vraag u op welk onderpand ik u dat leenen moet? — Op mijne eer, Mijnheer. Al de klerken begonnen te lachen, en de notaris draaide mij den rug en liet mij in het portaal van zijn bureel op mijne vingers sluiten.

Overal blauw scheenen
Waar gij komt om geld te leenen.

Ik was den ganschen dag op gang geweest, en wist nu niet meer aan welke deur kloppen gaan. Ik trok juist voorbij het huis van eenen kluisenaar, die als een heilig man gehouden wordt. — Lieve menschen, sprak hij gedurig, de wereld is maar eene kalooi: geld, schatten, ijdelheid der ijdelheden. Indien deze geld heeft, dacht ik, dan word ik zeker geholpen; ik zal hem zeggen dat hij dat ter eere Gods moet doen. Ik kwam binnen, nam een gezicht aan zoo heilig bijna als het zijne en sprak: Mijnheer, kondet gij mij toch aan wat geld helpen! Zonder iets te antwoorden springt hij op en slaat hij mij met zijnen paternoster de deur uit; de korteljes liepen al dansende over den grond. Dat was nu nog de onbeleefdste van allen.

Overal blauw scheenen
Waar gij komt om geld te leenen.

Ik zal maar doen zeggen, sprak Uilenspiegel, dat ik niet thuis ben; dat er van kome wat komen kan. Ik heb nog vijf en twintig frank, twaalf voor eene nieuwe pijp, zes voor tabak en zes voor drank. *Vogue la galère!*

H. D.

LANDBOUW.

I. Gezondheidsleer der huisdieren.

De Huisvesting.

De stallen dienen als schuilplaats om het dier tegen de guurheid der weters te beschutten; er zijn zelfs streken waar het dier zijn ganschen leeftijd in den stal overbrengt. Hunne gezondheid staat in rechtstreeksche betrekking met den staat hunner huisvesting, bijgevolg heeft men alle belang er bij, dat de stal betamelijk en rein weze, wel verlicht, goed verlucht en redelijk ruim.

De stallen moeten zoo gebouwd zijn, dat zij aan alle gezondheidsvoorwaarden kunnen voldoen. De deur mag nooit langs den Noorderkant aangebracht worden; de vensters moeten op zulke wijze geplaatst zijn, dat zij nooit plotselinge verandering in den warmtegraad kunnen veroorzaken. De zoldering moet ten minste 3 tot 3 meters 50 hoogte hebben, gewelfd op ijzeren of houten balken; iedere koe moet er eene plaats hebben van 1 m. 35 in de breedte, en 2 m. 30 in de lengte; de vloer moet eene helling hebben van 1 cm per m., gelegd in kareelen en cement, en dus gansch ondoordringbaar zijn; de kribben moeten vervaardigd zijn in steenen of cement, zoodat de dieren er hun voedsel kunnen uitnemen zonder zich te vermoeien. De muren worden best met kalk bezet, om alzoo twee of driemaal per jaar opnieuw gekalkt te worden; de spinneweb en alle andere onreinheden worden er weggenomen, om de ontwikkeling der microben tegen te gaan. In den stal moet altijd de grootste orde en reinheid heerschen; deze zijn twee gebruiken die in 't geheel niets kosten en de beste gevolgen opleveren.

De Weidegang.

Deze is zeer aan te bevelen om zijne talrijke en goede gevolgen. Het jonge vee bekomt er door beweging, dus gewee en ontwikkeling; bij de koe wordt de melkafscheiding bevordert.

Wanneer het dier van den stal tot den weidegang wordt overgebracht, dienen er eenige gezondheidsregelen in het oog gehouden te worden: a) de overgang van droog tot groen weder moet langzaam geschieden; b) in de weide bezorge men het dier altijd klaar en drinkbaar water; c) men zorgte dat het dier er eene schuilplaats vindte tegen de brandende zonnestrallen en tegen het gure weder.

Reinigen en behandelen der dieren.

De huid der dieren moet bijzonder rein gehouden worden, vreemde stoffen kleven er op vast door de zweel- en smeerklieren, door de vuile legerplaats, door het stof der zoldering; deze veroorzaken alzoo gedurende jeuking en prikkelingen; daarom moet het dier dagelijks met borstel en rosakm gezuiverd worden, en van tijd tot tijd gewassen met water.

Het dier evenals de mensch bezit een gevoel, vandaar verdient het onze achtung en bijzonder ons medelijden; want het medelijden tot de dieren mag maar ophouden daar waar het lijden eindigt. Het moet altijd met zachtheid behandeld worden; slagen zijn altijd nadeelig, en de ondervinding heeft bewezen, dat de ruwe behandeling de oorzaak is van het kwaadaardig karakter vieler dieren. Men moet zijne verblijfplaats zoo aangenaam mogelijk trachten te maken, het rijk, zuiver en veel voedsel geven, het zijnen dorst verscheiden malen per dag laten lesschen, en zoowel in gezonden als in zieken toestand aan al zijne neigingen en behoeften trachten te voldoen.

De Voeding.

Een goede leefregel oefent een voordeeligen invloed uit op de gezondheid der dieren; men zal dus wel doen met zich naar algemeen goede voedingsregelen te schikken.

a) *Regelmaticheid der maaltijden.* — Men zal de dieren altijd op dezelfde uren goed voeden; niet vóór het gewone uur, anders is de eetlust te klein en het voedsel blijft zonder nut voor het dier; integendeel ook niet na het gewone uur, anders neemt het dier de spijs met te groote gretigheid op, en kan het alzoo zijne ingewanden onstellen.

(Wordt voortgezet).

G. D. T.

De Tram wordt tot Nieuw-jaar gratis gezonden aan al de inschrijvers voor 't jaar 1904.

Prijs, 2 fr. 50.

Stads- en Provincienieuws.

Goed nieuws. — Het Redactiecomité van *De Tram* heeft deze week de gelukkige aanwinst gedaan van een geleerden medewerker, die belooft elke week een aantrekkelijk artikel te geven van zijne geestige pen, onder de rubriek *Wijzegeerige kazen*. Wij zijn verzekerd, dat die artikelen bij onze schrandere lezers wel zullen ont haald en met plezier gelezen worden.

Maatschappij van Onderlingen Bijstand. — Morgen Zondag, algemeene vergadering, om halfacht 's avonds, ten lokale *In den Anker*, Graanmarkt.

DAGORDE. Maandelijksche betaling.

SEMINARIE. — Zondag, 15 November, om vijf ure, zal er in de academiezaal van het Seminarie eene *Voorzucht met licht-vertooningen* gegeven worden door doctor KARL PETER, pastoor van Interlaken, in Zwitserland. Spreker zal handelen over het schilderachtige der landouwen van het Oberland, alsook eene historische schets geven over den godsdienst-toestand in gemelde streek. Dit alles belooft zeer belangrijk te zullen zijn.

AANWERVING. — In November wordt een wedstrijd uitgeschreven voor de aanwerving van 124 *hulpklerken*, te verdeelen onder de takken van het Beheer der Spoorwegen en der Posterijen.

Jongelieden, die de voorwaarden van toelating tot dien wedstrijd verlangen te kennen, gelieven de berichten te lezen, die in de spoorwegstatien en in de post- en telegraafkantoren aangeplakt zijn.

Aanvragen voor eene bediening moeten ten laatste op 10 November 1903 in de burealen van het Departement toekomen.

Eeuwfeest. — Bij onze Eerw. Zusters van Liefde was het Woensdag volop feest ter gelegenheid van den honderdsten verjaardag van de instelling harer Orde.

Vreugdeschoten weergalmden door de stad den ganschen dag, tot er 's avonds, om 8 ure, in 't klooster door de *Gildeharmonie* eene schitterende serenade gebracht werd, tot groot genoegen bijzonder van de algemeen gekende en geachte Moeder Colette.

Eene toelage van 11.500 fr. is aan onze stad door het Staatsbestuur toegekend voor het uitvoeren van werken betreffende de openbare gezondheid.

Te Stayen, te Wilderen en te Boyenhoven heeft onze politie een onderzoek gedaan wegens eene aanranding op een vreemdeling, die genezen uit ons hospitaal gekomen was.

Een kerel van Boyenhoven zou verdacht zijn, den man in den donker overvallen en van zijn geld beroofd te hebben.

De genaamde S. C., van Melveren, die, zooals men weet, over eenige weken naar de gevangenis van Hasselt gebracht werd, beschuldigd van op zijne wettige vrouw geschoten te hebben, is, op haar herhaald verzoek, losgelaten.

Weervoerspelingen voor November. — Zie hier hoe Caprè het weer in November voorspelt:

Van 1 tot 10 barometrische daling op de Middellandsche Zee, Spanje en Italië, tot den 8 slecht weer in de Middellandsche Zee.

Op 5 en 6 November sterke rijzing in Midden-Europa. Schoon, helder en koud

Het oog van den doode.

UIT HET ENGELSCHE.

Voor mij op de schuifafel ligt, terwijl ik deze geschiedenis schrijf, eene fotografische plaat. Driemaal in mijn leven heb ik het beeld gezien, dat zij op het wandscherm werpt, en telkenmale ging een ijsige stroom door mijne aderen, iederen keer brak mij het koud zweet het voorhoofd uit. Geen spoor van het verschrikkelijke beeld is op de plaat, zooals zij hier ligt; anders zou ik ze niet op mijne schrijftafel laten liggen. Als men er op ziet, bespeurt men daar slechts een kleinen, donkeren kring. Bij nadere beschouwing ziet men, dat deze kring door eene schaduw omgeven is, maar zoo nevelachtig, dat men nauwelijks een vorm kan vaststellen. Schijnbaar is dat alles zoo — en toch verbijgt die plaat iets, dat men, eenmaal gezien, nooit meer kan vergeten. En eene geschiedenis is daaraan verbonden, zoo ijselijk, dat zij nauwelijks te geloven is.

Gedurende de laatste vier jaren woon ik in een der westelijke voorsteden, en ofschoon ik nog zeer jong ben, is mijn praktijk toch zeer uitgebreid. Op eenen voormiddag, tegen tien ure, stond ik in mijne spreekkamer met den rug tegen de schouw geleund, en dacht na over eene ontdekking, die ik gedaan had, terwijl ik probeerde een nieuwe electograaf te vinden. Ik had moeite gedaan iets uit te vinden, waarmee men menscheleke hersens kon fotografeeren. Ik stond voor mijn fotografisch toestel, mijn voorhoofd naar de lens gericht — naar ik dacht. Toen ik de plaat er uit nam, bemerkte ik echter, dat ik de camera te diep had gesteld; er vertoonde zich namelijk slechts een kleine kring op het scherm geworpen, mijn eigen oog weergaf. In het midden van den oogappel vertoonden zich echter de omtrekken van eenige zeer nevelachtige gezichten, zoo onbestemd en

weer, van 6 tot 10 daling in onze streek. Van 10 tot 24 November schoon weer; in onze streken zet het schoone weer zich rond den 14 definitief in.

Van 24 November tot einde der maand gevoelige daling; slecht weer, regen en sneeuw.

Kerk van Schurhoven.

Kaarskensprocessie op Zondag, 8 November, Beschermfeest van O.-L.-Vrouw.

VOLLE AFLAAT te verdienen door de geloovigen, die gebiecht en gecommuniceerd hebbende, de kerk van den H. Jacobus, te Schurhoven, zullen bezoeken en aldaar bidden volgens de gewone inzichten.

Orde der herkelijke diensten.

De eerste Mis om halfeven; de plechtige Hoogmis om 9 ure.

Na middag, om halfdrie Lof, Sermoen en Kaarskensprocessie door de parochie.

De leden van het Broederschap worden verzocht deze processie bij te wonen.

Allerlei tijdingen.

Spoorwegen. — *La Gazette* doet de moeilijkheden uitschijnen van het bestuur der Staatspoorwegen:

Een cijfer dat zal toelaten zich een denkbeeld te vormen van de buitengewone beweging, heerschende op een zoo moeilijk te besturen spoorwegnet als dat van den Staat: er moeten aan de bijzonderen, in één jaar, bij de vijf miljoen goederenwagons bezorgd worden.

Meer dan 127 miljoen reizigers hebben, verleden jaar niet gevreesd plaats te nemen in de spoorwegrijtuigen van den Staat. Die 127 miljoen reizigers hebben voor dat vermaak of die noodzakelijkheid meer dan 70 miljoen frank betaald.

De gemiddelde doorloop van elke reis bedroeg 22 kilometers 40, en de gemiddelde ontvangst per reis fr. 0,55. Dat kan, op 't eerste gezicht, verwonderen. Doch, men moet zich herinneren dat een zeer groot getal werklieden aan zeer lagen prijsreizen.

Dat alles belet niet dat, bij het minste ongeval of de minste verwarring in den dienst, al die moeilijkheden zullen vergeten worden om, bij middel der spoorwegen, anti-katholieke politiek te maken.

Uitvoer van aardappelen. — De aardappelen zijn dit jaar, ondanks het laat-tijdig planten en den natten zomer, zeer wel gelukt.

In sommige streken zijn er nog al veel gerot, maar er zijn toch zooveel goede overgebleven dat 1903 onder de beste aardappeljaren mag gerekend worden.

En niettemin zijn de aardappelen duur, zeer duur zelfs en de prijs stijgt nog alle dagen.

Hoe is dat uit te leggen?

Wel, het is zeer eenvoudig; in Engeland zijn de aardappels geheel en gansch mislukt en de Engelschen moeten dus hunne pataten naar het vasteland komen halen.

Engeland telt eene bevolking van zoo wat 35 miljoen inwoners en voor zoo een aantal monden zijn er nog al eenige kilo's aardappelen van doen.

Om zich van de meelachtige knollen te voorzien, zijn de Engelschen eerst en vooral naar België gekomen, dat al over de Noordzee hun naaste geboorteland is, en ze hebben gekocht al wat er te krijgen is.

Wat op te merken valt, is dat het de beste aardappels niet zijn welke verzonden worden.

Betrekkelijk zijn de gemeene soorten, hier « rijkemakers » of « beestenpataten » genoemd, veel duurder dan de « Fransche bollen » of « Rijselaars ».

En daarom verkoopen de landbouwers de eersten, welke de menschen hier niet zouden willen eten, en ze behouden de beste, zeggende, dat de beste voor de menschen ook de beste zijn voor het vee.

De Engelschen zijn zoo teergevoelig niet als wij, in zake van pataten, en ze lekker-

onduidelijk, dat ik er niet één van kon herkennen. De eenige verklaring van dit verschijnsel schreef mij deze, dat ik, terwijl ik voor de camera stond, aan verscheidene personen gedacht moest hebben, wier gezichten zich in mijn oog prenten.

Diep in gedachten verzonken op dit vraagstuk nadenkend, stond ik daar, toen er plotseling gebeld werd. Mijn bediende was niet thuis, ik opende zelf. Voor mij stond een lange heer van ongeveer vijftig jaar, met een regelmatig gesneden verstandig gelaat en zware, goed verzorgde knevels. Zijn haar was grijs, zijn mond groot en wees op vastberadenheid, onder de zware borstelige wenkbrauwen flikkerden een paar diepe, staalblauwe oogen. Een vluchtige blik op dit gezicht leerde mij, dat ik een man van hoog verstand en scherp gemoed voor mij had.

Ik liet hem binnentreden.

— Mijn naam is Ronnebeck.

Hij nam zijn étui met visietkaartjes en reikte mij een kaartje over.

— O, Mijnheer Ronnebeck, gij komt van het Gerecht! riep ik verbaasd uit. Mag ik vragen, wat u tot mij voert?

— Ik zou u gaarne verzoeken mij eenige vragen te beantwoorden, die op den overleden Heer Victor Keyser betrekking hebben — compagnon van het bekende bankiershuis Keyser en Sprenger. Gij waart toch met hem bekend?

— Wat? De overleden Victor Keyser? herhaalde ik verbaasd. Maar, Mijnheer, gij schijnt in eene groote dwaling te verkeeren. Ik heb hem gisterenavond om halftien og gesproken en tot op den hoes van de Parkstraat vergezeld. Ge wilt toch niet zeggen, dat hij dood is?

— Ge hebt de gazet vandaag nog niet gelezen, zooals ik zie, dokter, zegde hij en wees op het nog samengevoenen blad.

— Daar hebt ge wel gelijk aan, maar...

— Neen, neen, laat dat nu, zegde hij, toen ik het blad wilde opnemen, ik wil het u liever vertellen, dat gaat vlugger. Dus Victor

Keyser werd gisterenavond, tusschen negen en tien ure, op den hoes van de Park- en Slotstraat vermoord gevonden. Na ingewonnen inlichtingen heb ik vastgesteld, dat gij, dokter, het laatst met hem gezien zijt. Begrijpt ge nu, waarom ik hier ben?

Het was mij, als verstijfd het bloed in mijne aderen tot ijs.

— Wilt ge daarmee zeggen, Mijnheer Ronnebeck, stamelde ik buiten mij zelf, dat gij mij verdenkt, mij vriend... Maar hij viel mij in de rede.

— Pardon, dokter, zegde hij op zeer hoffelijke toon. Ik zegde u reeds, dat ik gekomen was om u te verzoeken, eenige vragen van mij te willen beantwoorden. Het zou mij leed doen, als ge mij verkeerd begrepen hadt.

— Zeg mij dan voor alles, op welke wijze werd Keyser vermoord?

— Doodgeschoten! Men vond hem met twee kogels in de borst, die beide in de long gedrongen waren, onder het heldere licht van de straatlantaren. Noch zijn gouden horloge, noch zijne ketting, noch het geld ontbreken. Een moord uit diefstal is dus bij voorbaat uitgesloten. De beweegredenen tot de daad is ons tot nu toe een geheim.

— Verschrikkelijk! Ontzettend! mompelde ik. Mag ik het lijk zien?

— Zeker. Ga met mij mee. Wij kunnen onderweg over de zaak spreken.

— Als ge mij eenige minuten wilt verontschuldigen, maak ik mij dadelijk gereed. Ik keerde mij om en verliet de kamer. Door den gang gaande, begaf ik mij naar mijne werkkamer, waar ik gewoonlijk mijn scheikunde proeven nam. Toen ik de deur opende, kwam mij een helder lichtschijnsel te gemoet. Ik bleef verschrikt stilstaan. Waarschijnlijk had ik vergeten, mijn nieuwe electograaf af te sluiten. Op het wandscherm vertoonde zich nog altijd het beeld van mijn oog. De werking bij den aanblik daarvan was zeldzaam. Het oog scheen elke mijner bewegingen te volgen.

— Toen ik het gas afslot en de jaloezieën in

bekken met zulke pataten die wij niet zouden kunnen eten.

Zoo komt het dat onze boerens dit jaar dubbel wel varen; ze kunnen veel pataten verkoopen aan hooge prijzen.

— *Voor de geloovige zielen.* — Mgr de 't Serclaes, voorzitter van het Belgisch College te Rome, richt eenen oproep tot de liefdadige Belgen, voor het aansluiten bij de Vereeniging van Jesus, Maria en Jozeph, tot verlossing van de meest verlaten zielen des Vagevuurs.

De hoog vereerde Prelaat roept de gedachtenis van Leo XIII, den grooten ondersteuner van dit Werk, die in zoo menig geval toonde welke groote genegenheid hij de Belgen toedroeg.

De voorwaarden van lidmaatschap zijn: Eenmaal 50 cent. storten. Wie daarenboven 9.50 fr. stort heeft recht op 5 missen na zijnen dood.

Al de nieuwe leden krijgen eene gedachtenis met het portret van Leo XIII. Wie 50 namen aanbrengt krijgt eene medaille van Leo XIII.

De 50 eerste ieveraars, die bovengenoemd getal aanbrengen, zullen daarenboven een voorwerp bekomen, dat aan den Opperpriester heeft toebehoord.

Namen, voornamen en adressen te zenden aan Gravin M. de 't Serclaes, kasteel van Lubbeek, Brabant.

— *De mensch wikt... God beschikt.* — In eene gemeente, langs de Schelde gelegen, waar de kiesstrijd nogal hevig was, werd onlangs eene meeting gehouden.

De voornaamste voorvechter der liberale partij stond op de tafel en deed een geweldigen uitval tegen de papen. En in het vuur zijner rede riep hij uit:

« Er het zes maanden verder is, zal er geen enkele zwarteman nog den voet in de gemeente zetten! »

Op dit oogenblik werd hij onpasselijk; hij zakte ineen en men moest hem opvangen en op eenen stoel plaatsen.

De geraaktheid had zijn spraakvermogen getroffen, en hij kon nog slechts door teekens doen verstaan, dat men den pastoor moest roepen.

Twee dagen nadien werd de ongelukkige met kerkelijke plechtigheden begraven.

De geschiedenis is waar en door geloofwaardige ooggetuigen meedeeld.

— *Drankmisbruik.* — Semmige liberale bladen schijnen zich reeds er over te schamen dat zij, in den kiesstrijd, de rechten op de sterke dranken gebruikt hebben als een middel om de katholieken te bestryden. Dat zou men moeten besluiten uit de volgende regelen van *Le Carillon*, van Oostende:

Een Luiksch blad beschuldigt de Regeering, evenals de Brusselsche socialistie het doen, zijne inkomsten met miljoenen te vermeerdereen bij middel der rechten op den alcohol — dus, met vooral den werkmans te treffen.

Men zou nochtans elkander moeten verstaan. Is de alcohol dan onmisbaar voor de gezondheid en voor het leven van den werkmans?

Neen, niet waar? aangezien de alcohol de wredeste vijand is der gezondheid van den werkmans.

Welnu, waarom drinkt hij er zooveel, dat hij zijn verstandelijken en lichamelijken ondergang bewerkt? Zoodra hij — tot zijn groot voordeel — daarvan zal afzien, zal hij aan den Staat niet meer de miljoenen bezorgen welke hij voor zijne uitgaven noodig heeft.

Zoo spreekt het gezond verstand en zoo zouden onze liberalen en socialistie ook moeten spreken. Maar, waarmee zouden zij dan wel de katholieke Regeering kunnen aanvallen?

— *Mollenvel.* — De laatste mode is, naar het schijnt, kleeren in mollenvel. Niet in die soort van gemeenen die niet,

de hoogte trok, schoot plotseling eene gedachte door mijn brein, die ik dadelijk besloot uit te voeren, als men mij daartoe vergunning gaf. Ik ging naar de kas, haalde er een klein vierkant fotografietoestel uit, dat ik naast drie fotografische platen in honten kastje legde. In een ander kastje pakte ik een klein elektrische batterij en een sterke, luchtdicht gesloten cylinder, aan welks beide uiteinden draden waren ingevoegd. Nadat ik alle noodige voorwerpen voor eene opname van een fotografie had ingepakt, ging ik weer naar mijn spreekkamer, in de handen de twee houten kastjes en een fotografeerstander hondend.

Mijnheer Ronnebeck zag van het dagblad op, waarin hij gelezen had.

— Geloof ge, dat ik eene opname van den doode mag doen? vroeg ik.

— Zeker, als gij het wenscht... — Ja, dat is mijn bijzondere wensch. Ik heb namelijk een denkbeeld, u van dienst te kunnen zijn.

Ik volgde den bestuurder naar het gebouw waar het lijk lag. Na een vluchtig onderzoek van het lijk, nam ik mijn voorbereidende maatregelen tot opname van een beeld, waarbij M. Ronnebeck mij de behulpzame hand bood. De stijve oogen van den doode stonden ver open. Ik stelde mijn toestel ongeveer zes duim van zijn gezicht verwijderd op, zoodat het eene oog direct door de lens getroffen moest worden. Boven de camera stelde ik den glazen cylinder op en bracht de draden daarvan in verbinding met de elektrische batterij. Spoedig begon de cylinder in een bleek licht te gloeien. Nu nam ik het dopje van de lens en wij wachtten ongeveer zeven minuten. Daarna pakte ik alles in en ging naar huis.

Erst laat in den namiddag kon ik aan de ontwikkeling van het beeld beginnen. Ik ging met de meeste zorgvuldigheid te werk, want ik wil een zoo volmaakt beeld als maar eenigszins mogelijk was, te voorschijn brengen.

Terwijl ik de plaat telkens slechts heel

die gewoonlijk « mollenvel » genoemd wordt, maar in echte velletjes en die zwarte rolachtige bestjes welke op onze landbouwers zoo gehaat zijn.

't Schijnt, dat koning Edward V. van Engeland de eerste is die een ondervest in mollenvel heeft gedragen.

Kledingstukken in mollenvel zijn er duur. Immers de huid van eenen moer niet groot en men moet er verscheidene honderden hebben voor één kleedingstuk.

Nu, in de winkels staan ze geteekend aan 80 centimen het stuk.

Er was 'nen tijd dat de landbouwers 10 centimen het stuk gaven, voor elken mol dien men op hun land kon vangen.

Indien de mode wat blijft aanhouden, dan is het te voorzien dat men nog « mollenkweekerijen » zal oprichten, als een winstgevend bedrijf.

— *Gevoelige reklaam.* — Aan den ingang van een Amerikaansch kerkhof staat de volgende reklaam te lezen van eenen vlak daarbij wonenden spijshouder.

« Voor Heeren en Damen, die van eene begrafenis terugkeeren en in eenzaamheid willen schrijven, houd ik op alle uren aangename kamers gereed. Fijne wijnen en likeuren en uitmuntend bereide spijzen.»

— *Het schijnt dat liefhebbers van goede koffie uitgelaten van vreugde zijn, sedert zij de CHICOIRE DER TRAPPISTEN gebruiken van Vincart, Silly.*

— *Een groene kolonist.* — Een nieuw ingevoerde setlaar (Engelsch kolonist), die maar bitter weinig van besten af wist, maakte vooral bezwaar tegen de wijze waarop eene koe bij het melken haren staart zwaaide. Hij bond er vervolgens een stuk lood aan en zegde: « Toe nou, laat 's zien wat ge daarmee doet.»

Het volgende oogenblik lag onze setlaar tegen de aarde met zes tanden uit en de onderkaak slap neerhangende!

— *Een oude wrek,* die eene valing had, zou gaarne kosteloos eenen raad van den dokter hebben ingewonnen. En hem met opzet op straat ontmoetende, zegde hij:

— Goeden dag, mijn brave dokter! Hoe is 't er mee? Zeg eens, wat doet gij, als ge een valing hebt?

— Hoesten, was het antwoord. En weg was de dokter.

— *Garde-champettiers Fransch.* — In eene zaak van jachtmisdrijf werd een veldwachter als getuige opgeroepen. De voorzitter vraagt hem of hij verkliest in Vlaamsch of in 't Fransch te getuigen.

— Het is mij gelijk, M. de voorzitter, antwoordt de man fier: Ik ken beide talen... En hij legt den eed af: *Ze zure de tire la variété, narien que la variété, ainsi mère de Dieu!!!*

Eiken schokt van lachen, doch dat laat den man onverschillig en hij begint te verklaren *d'avoir vu de son propre yeux que le premier accusé avait un canon(?) sous le bras!!!... qu'après l'accusé a ramassé une lapin...*

— Verschooning, zegt de voorzitter, 't was een haas.

— Hewel, M. de Voorzitter, vraagt veldwachter Snugger, thans in het Vlaamsch, *lapin* is imme's eene haas?

— Neen, champetter, gij zijt een *lapin*, en nog al met lange ooren!

— *Papegaaien* plakken zich de veeren uit als zij ondoelmatig voeder en niets te doen hebben. Werp een stukje hard hout in de kooi, waaraan ze met den snavel werken kunnen, benevens een stukje kalk, en geef ze zuiver grof zand.

— *Wil een glazen stop* niet van eene flesch, dan moet men den hals verwarmen, door er een zakdoek of een stuk koord om te doen en snel heen en weer te trekken. Men kan ook den hals boven eene kleine vlam houden, dan laat de stop zeker los.

weinig verder schoof en het beeld toen plotseling helder en duidelijker werd, kwam langzamerhand het bewijsstijf in mij op, dat ik een aanblik zou zien, dien ik nooit of nimmer zou hebben gedroomd. Eerst nadat ik een heel duidelijk beeld voor mij had, begreep ik de ontzettende betekenis van het resultaat, dat ik had bereikt. Op het scherm teekende zich eene oog af — een vreeslijk starend oog, 't oog van den doode. En het oefende een zoo overwelvende werking op mij uit, dat ik aanvankelijk de wonderbaar getrouwe teruggave van het oog in het geheel niet bemerkte.

In het midden van het oog vertoonde zich een gezicht, ik trad dichtbij om mij te overtuigen, dat ik mij niet bedroog. Maar er was geen twijfel aan — het gezicht was er. Terwijl ik het nader bezag, meende ik te droemen. Ik vreesde het verstand verloren te hebben, want ik herkende deze gelaatstrekken heel duidelijk. Onwillkeurig kwam de naam over mijne lippen. « Sprenger! » mompelde ik ontsteld.

Ik stond een oogenblik sprakeloos, daarna holde ik de deur uit.

Tien minuten later zat ik in een rijtuig en reed door de stad. Het sloeg juist zes ure, toen ik het bijzonderste kantoor van het bankiershuis Keyser en Sprenger binnentrad.

De heer Sprenger, de jongere firmant, stond haastig op en stak mij ter verwelkoming de hand toe.

— Ah, dokter Kettenberg! zegde hij. Ik ben blij, u te zien. Gij hebt zeker reeds van het verschrikkelijk ongeluk gehoord, dat onze firma getroffen heeft? Ga zitten!

Ik nam plaats en zag hem onderzoekend aan. Hij was zenuwachtig en onrustig.

— Ja, antwoordde ik, ik heb u zwaar verlies gehoord. Doch ik ben niet gekomen om daarover met u te spreken, maar om u te vragen met mij naar huis te gaan. Ik moet u eene ontdekking laten zien — eene fotografische of liever electografische ontdekking — die ik gedaan heb. Neen, neen, geen afwij-

Burgerlijke stand der stad Sint-Truiden.

Aangiften van 31 Oct. tot 6 Nov. 1903.

GEBORTEN

Mannelijk : 6. — Vrouwelijk : 5.

HUWELIJKEN

Smets, Alfons, met Wouters, Rosalia.

OVERLIJDENS

Vanelderen, Albertus, 20 jaar, ongeb. Pictiels, Gertrudis, 93 jaar, ongehuwd. Coopmans, Antoon, 76 jaar, weduwn. van Spelmans, Joanna-Maria.

Poelmans, Maria, 38 jaar, echtgenoot van Radoes, Guilielmus.

Kinderen onder de 7 jaar : 2.

MARKTPRIJZEN.

SINT-TRUIDEN, den 7 November.

Tarwe, de 100 kil. fr. 16,50

Koren 100 " 15,00

Haver, 100 " 14,00

Garst, 100 " 16,50

Aardappelen de 100 kil. 9,50 fr.

Boter de kilo 2,90 fr.

Op den markt van heden Zaterdag waren te koop gesteld : Koeien, 60, Vaarzen, 34, Ossen, 41.

Mr Georges RUTTEN

Sint-Germinus' Brouwerij
HASSELT

verklaart, dat Mr SNYERS-MASSET, *Hôtel Royal*, te Sint-Truiden, voortdurend en zooals voorheen de *eenige* Depothouder is voor zijne *bieren in tonnen* en in *flesschen*.

— Voor de bestellingen wende men zich dus tot den Heer SNYERS-MASSET, 8, Minderbroedersstraat, Sint-Truiden.

De Heeren RUTTEN

Brouwerij *Zwarte Ruiter*,
MAESTRICHT,

verklaaren dat Mr SNYERS-MASSET, *Hôtel Royal*, te Sint-Truiden, voortdurend sedert 12 jaren de *eenige* Depothouder is en blijft voor hunne *dubbele bieren van Maestricht*, die eene algemeene vermaardheid verkregen hebben.

Studie van Mr COEMANS, Notaris

NEYS-INGENBLEEK, 13, Groot Zoutstraat, 13, BIJZONDER HUIS voor de droog zuivering (nettoyage à sec) en het in 't nieuwwassen van alle dames-, mans- en kinder-kleedingstukken, alsook van allerhande gordijnen, tapijten, handschoenen, enz.

CARBONYLE S/Z 24 jaren schitterende uitslag. ZILVEREN MEDAILLE - Wereldtentoonstelling van Parijs in 1900.

CARBONYLE s/z Maakt het hout driemaal langer duurzaam, en geeft het eene schoone bruine tint of kleur. Is bestand tegen bederf en insecten. Is aanbevolen door de Landbouwsyndicaten.

Belgische Maatschappij van de Carbonyle, Herve broeders & Goffart, te TROOZ (België).

SINGER'S NAAIMACHIENEN verworven op de Wereldtentoonstelling van Parijs, 1900 DEN GROOTEN PRIJS zijnde de hoogste onderscheiding.

IN SINT-ANNA Huis ELISE VAES, Ridderstraat, bij de Botermarkt Het Magazijn is voortdurend voorzien van 6000 paar Occasieschoenen van alle slag als Mans-, Vrouwen- en Kinderbotfijnen, Schoenen voor Eerste-communicanten Pantoffels, zware Werkmanschoenen, enz.

Emm. VANSLYPE GROOTE VERHUISWAGENS Deze verhuiswagens zijn uiterst gemakkelijk en bijzonder geschikt tot het vervoer van Meubelen van allen aard.

Terstond te huren of te koop een schoon en geriefelijk HUIS met twee vitrinen, zeer dienstig voor allen handelende, voordeelig gelegen op de Varkensmarkt.

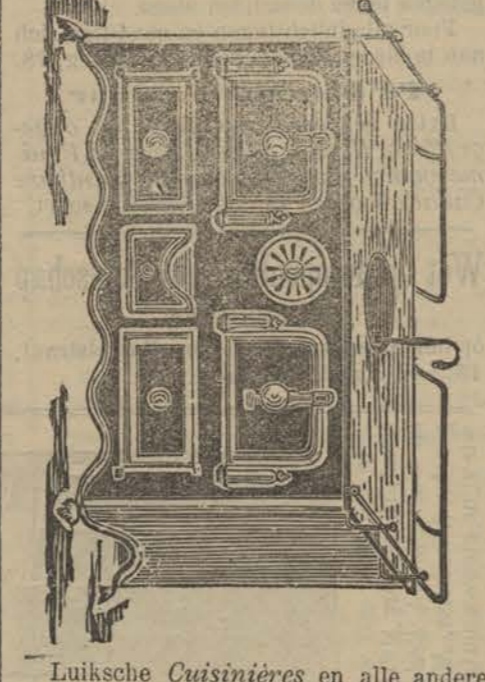
MAATSCHAPPIJ DER WERKMANSWONINGEN. Deze Maatschappij leent aan hare leden geld, om huizen te koopen of te bouwen, dat langzamerhand moet teruggegeven worden.

BIJZONDERE LESSEN van piano, harmonium, orgel, plainchant, solfège en contre-basse, gegeven door FRANS DEBLAN, organist, Plankstraat, 14, Sint-Truiden.

VERVERIJ De Zwarte AREND.

D. INGENBLEEK - GOFFIN Brusthemstraat, 12. VERVING in alle laatste modekleuren, op zijde, wol en katoen, van alle gemaakte en losgedane dames-, mans- en kinder-kleedingstukken, alsook van wollen dekens, tapijten, gordijnen, handschoenen, enz.

Luikse Sloten- en Stovenmakerij J. BECKERS-PIRON Brusthemstraat, 64, Sint-Truiden

Luikse Cuisinières en alle andere van af 28 fr. Cuisinières op bestelling met een of meer vuren om er in te bakken. Model, enz., altijd naar ieders goesting.

IN DEN WERELDBOL J. GERSTMANS achter O.-L.-V. herk, Sint-Truiden. INLIJSTING van platen, schilderijen, enz., enz. Specialiteit van Prachtlijsten. BOEKBINDERIJ. — PAPIERHANDEL. VOLKSBIJBLIOTHEEK. Magazijn van Speelgoed. HUIS VAN VERTROUWEN.

Kapitalen en Cautionnementen aan allerhande beambten, eigenaars commercianten, enz.

I. TE BEKOMEN mits goeden onderpand alle kapitalen te beginnen van 2000 fr., terug te geven op 5, 10, 15, 20, 25, 30 jaar per jaarlijkse afkortingen of annuïteiten als hierna, dus ongeveer interest 3 1/2 %:

Table with columns: Duur der LEENING, Jaarlijkse BETALING voor eene leening v. 100 fr., Duur der LEENING, Jaarlijkse BETALING voor eene leening v. 100 fr.

NB Mits betaling op hooger aangehaalden voet, gedurende een bepaald getal jaren, zijn kapitaal en interesten totaal afgelost.

Particulieren, kerkfabrieken, openbare gestichten kunnen geld storten mits obligatiën hun uit te reken van 500, 1000, 5000 fr. Interest opbrengende aan 3 1/2 % op de kas der Eigenaars van Brussel.

Beheerraad van de Kas der Eigenaars: MM. Edm. NERINCK, advocaat, lid der Kamer van volksvertegenwoordigers, voorzitter; ALF. BEARM, eigenaar; BARON DE STEENHAULT DE WAERBEEK, senator; BARON DE MOREAU D'ANDROY, oud-Minister, bestuurder der Nationale Bank; Burggraaf A. DES MARIËNCK, eigenaar.

Commissarissen: GEF. DE THIBAUT, senator; CHARLES THIBAUD, advocaat; ALFONS VAN HOBBROECK DE TERVAL, eigenaar; GEF. DE LA BARRE D'ERQUELINNES, eigenaar; J. BOREL, advocaat; GEF. F. DE LIEBERCKE DE PALRE; GRAF E. VISART DE BOCARME; Secretaris DUMONCEAU, advocaat.

II. TE BEKOMEN zonder eenigen waarborg, voor alle beambten-comptabels van Staat, provincie, gemeente, Kerkfabrieken, Armbesturen, enz., alle borgstellingen of cautionnementen (cautionnementen van officieren en gendarmen uitgezonderd).

III. Allerhande CONTRACTEN van levensverzekeringen en lijfrenten bij de machtigste en rijkste Maatschappijen der wereld.

IV. VERZEKERINGEN van patronen en werkliden tegen alle ongevallen of accidenten; verzekeringen van alle patronen, bankiers, enz., tegen de ongetrouwheid hunner bedienden.

V. VERZEKERING TEGEN BRAND: aan de voordeligste voorwaarden.

HOOFDAGENTEN worden overal gevraagd. Algemeene Agentschappen te Borgloon/Limburg, THEOPHIL MONDUS, te Borgloon.

IN 'T GROOT CONFECTIEHUIS CHARLES DERACOURT Brusthemstraat, 17, St-Truiden. SCHOON ASSORTIMENT van Ellegoederen en Gemaakte Kleederen voor mans, vrouwen en kinderen.

GROOTE KEUS VAN Schoone Winterstoffen Mans- en Vrouwecabans Par-dessus, Pelerinnen, enz., enz. Volledige Kostumen aan prijzen buiten concurrentie. Alles zoowel op maat als op den koop.

Goede occasie. Te koop een RIJTUIG met vier wielen (coureuse) en lanternen, voor groote pony, in goeden staat, bij JEAN WALBOURGH, vischhandel, Diestersche straat.

GEZONDHEIDS PIEDERS VAN HET ROOD KRUIS. ONFEILBAAR MIDDEL tegen de ziekten an Maag, Lever en Ingewanden. Vergemaklijkt en regelt de Spijverteering en zuivert de Maag en 't Lichaam van alles wat de gezondheid in gevaar kan stellen.

GROOT MAGAZIJN VAN Noordseh Dennen en Inlandseh Hout BOUWMATERIALEN KOLEN EN GRUIS in 't groot en in 't klein. Cesar Philips, Luikse poort (oude Beeldhouwerij Jansens), Sint-Truiden.

HUIS VAN VERTROUWEN GEBREVETEERDE EN GEDIPLOMEERDE RIJTUIGMAKERIJ E. VANSLYPE, 21, Brusthemstraat, te Sint-Truiden, 21. Bij gelegenheid te koop Soliede en sierlijke RIJTUIGEN van allen aard, zoo goed als nieuw en in den besten staat.

FABRIEK VAN STOVEN EN KACHELS LAMBERT HAENEN-MALCORPS VARENSMARKT, kort bij de Paterskerk. Stoven, genicleerd, repolijst en zwart. Kachels, alle modellen, in geëmailleerd ijzer van alle kleuren.

OPGELET! Prachtige en sterke VELOS te koop met waarborg en aan geringe prijzen bij MICHEL VANSLYPE, Brusthemstraat 21, Sint-Truiden.

Schrijfknt en pennen G. Bouhon. Gouden Medaille op de Wereldtentoonstelling van Brussel 1897, te bekomen in den Boekwinkel van Jos. LEENEN, Hamelstraat, 13.

Le Moniteur de la Mode Après 53 ans d'existence, ce journal reste le guide le plus sûr et le plus artistique en matière de Modes, Ouvrages de Dames, Ameublement, Cuisine, Usages mondains, Littérature, Conseils pratiques, etc.

Agentschap te verleen. Een ieverig en eerlijk persoon kan wekelijks, zonder veel tijdverlies, tien, twintig en meer franks verdienen met levensverzekeringen aan te nemen en Spaar- of Afslagzegels te plaatsen.

GHEIN GRIJS HAAR MEER! De Nieuwe London doet de grijze haren binnen enkele dagen verdwijnen, maakt het haar glanzend en zach, belet het uitvallen en neemt de pelletjes van het hoofd weg.

EENIGE DEPOT bij Jos. LEENEN, Hamelstraat, Drukkerij van De Tram.